

KAM S NÍM

ANEB JAK TO BYLO U NÁS DOMA

KAM S NÍM

ANEB JAK TO BYLO U NÁS DOMA

Texty v této knížce vznikly v rámci školního projektu Recyklohraní, konkrétně literárního úkolu v lednu roku 2009. Úkolem bylo napsat krátkou povídku nebo fejeton o tom, jak probíhá vyřazování starých spotřebičů v rodinách a domácnostech žáků a studentů. Celkem se do plnění úkolu zapojilo téměř 600 školských zařízení.

součást projektu
www.recyklohrani.cz

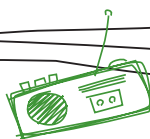

ÚVODNÍ SLOVO

Kde končí vysloužilé ledničky, pračky, mikrovlnky, rádia, televize, přehrávače a vůbec všechny ty staré krámy, které už nepotřebujeme, protože jsme si koupili nové? Spousta lidí se jich zbaví prostě tak, že je naloží do auta nebo na dvoukolák a když se nikdo nedívá, hodí je na hromadu haraburdí někde za městem a víc se o ně nestarají. Kdybychom takhle pokračovali, změní se naše zeměkoule v jedno obrovské rezavé smetiště. Způsob, jak tomu zabránit, je jednoduchý – recyklace. A jelikož spousta lidí ještě neví, co to slovo přesně obnáší, napadlo nás na tohle téma vyhlásit literární soutěž. A protože dospělí většinou neradi píší (nemají na to čas, musí od rána do večera vydělávat na nové ledničky a přehrávače), obrátili jsme se na vás, děti. Téma je jednoduché: Kam se starými krámy?

K našemu překvapení se sešla ohromná spousta povídek. Vybrat ty nejlepší bylo hodně těžké, protože zajímavé byly skoro všechny. Protože se ale jedná o soutěž, vybrat jsme je nakonec museli. Jestli chcete, můžete si je přečíst v téhle knížečce...

Emil Hakl

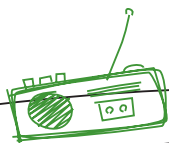
PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU

Recyklohraní

Děti jsou budoucnost světa. To ony budou rozhodovat o tom, jakým směrem se bude životní prostředí ubírat. Přání každého z nás je jasné, a proto nezbyvá než přejít k činům. ASEKOL, ECOBAT a EKO-KOM se rozhodly dětem pomoci a třídění odpadů jim usnadnit. Společně připravily recyklační kampaň Recyklohraní, jejímž cílem je naučit děti třídit odpad a také jim samotné třídění umožnit rovnou ve škole.

Vyhrává každý

ASEKOL a ECOBAT ve školách v rámci Recyklohraní umístily nádoby na drobný elektroodpad, jako jsou elektrické hračky, kalkulačky či mobilní telefony, a také krabice na baterie a monočláanky. To jsou totiž odpady, které končí v popelnici nejčastěji. Společně s EKOKOMem připravují pro děti zábavně-vzdělávací kvízy.

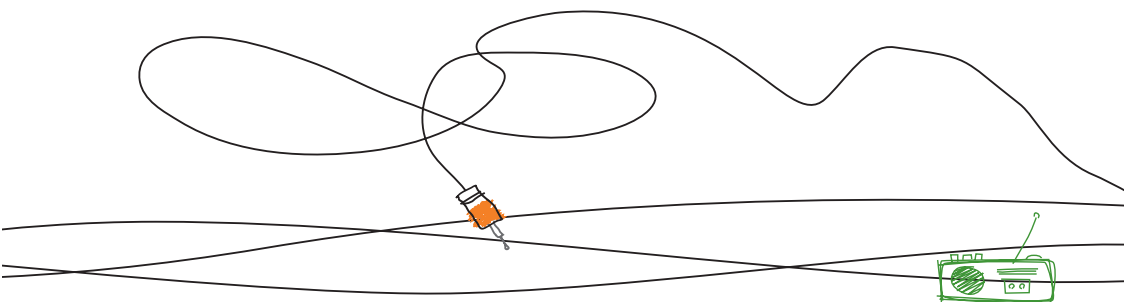
Za nasbírané odpady a správně vyplněné kvízy dostávají školy body, za něž si mohou v rámci Recyklohraní vybrat řadu hodnotných cen. Na www.recyklohrani.cz je vystaven katalog odměn – od sešitů a pastelek, přes poukázky do aquaparku a míče až po soupravu rytmických nástrojů, televizi či laserovou tiskárnu.

S Recyklohraním tak vyhrávají všichni – žáci, školy i příroda.

ASEKOL

ASEKOL je neziskově hospodařící společnost, která v zastoupení výrobců a dovozců elektrozařízení organizuje celostátní systém zpětného odběru elektrozařízení, tj. sběr, dopravu a recyklaci elektrozařízení včetně financování celého systému. ASEKOL při zajišťování chodu systému zpětného odběru úzce spolupracuje s městy a obcemi, posledními prodejci a servis, svozovými společnostmi a zpracovateli elektrozařízení.

Lidé na celém světě třídí odpad při splnění dvou podmínek. Za prvé musí sami chtít a za druhé musí k třídění dostat příležitost. Aby lidé třídit chtěli, musí se vzdělávat, aby třídit mohli, musí jim být umožněn snadný přístup k co největšímu počtu míst, kde se nepotřebných věcí mohou zbavit s pocitem, že pro přírodu zase udělali něco dobrého. Kde jinde se věnovat osvětě a vzdělávání, než ve školách? Proto vznikl projekt Recyklohraní.

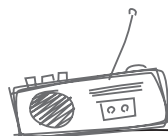
PROFIL POROTCŮ

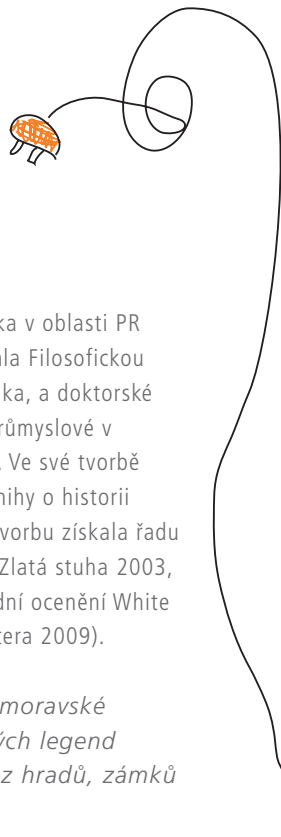
Emil Hakl

Vystudoval Konzervatoř Jaroslava Ježka, obor tvorba textu. V současné době se živí jako editor. Prózu začal psát v roce 1998, publikoval v řadě sborníků a knižních výborů (Polsko, Německo, Rakousko, Slovinsko, Maďarsko, Francie, Velká Británie), novela *O rodičích a dětech* vyšla v několika jazycích a je podle ní natočen stejnojmenný celovečerní film režiséra Vladimíra Michálka.

Vydal: *Rozpojená slova* (Mladá Fronta, Praha 1991), *Zkušební trylky z Marsu* (Cherm, Praha 2000), *Konec světa* (Argo, Praha 2001/02/08), *Intimní schránka Sabriny Black* (Argo, Praha 2002), *O rodičích a dětech* (Argo, Praha 2002/03/08), *O létajících objektech* (Argo, Praha 2004), *Let čarodějnice* (Argo, Praha 2008).

Alena Ježková

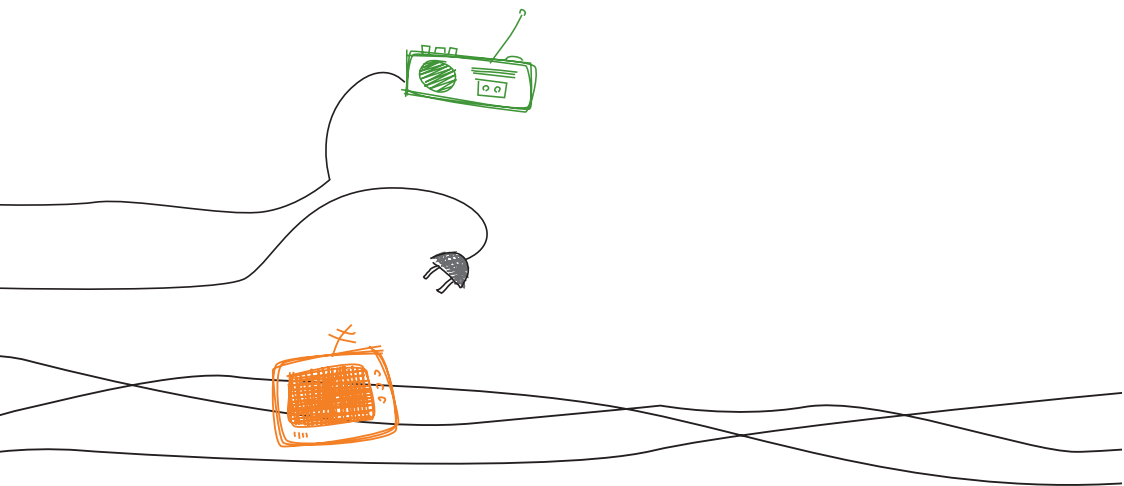
Spisovatelka, novinářka, konzultantka v oblasti PR a médií, kurátorka výstav. Absolvovala Filosofickou fakultu UK, obor čeština – pedagogika, a doktorské studium na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, obor teorie výtvarných umění. Ve své tvorbě se zaměřuje na populárně naučné knihy o historii určené dětem a dospělým. Za svou tvorbu získala řadu tuzemských i zahraničních ocenění (Zlatá stuha 2003, Sukova cena 2003/06/07, mezinárodní ocenění White Raven 2006, nominace Magnesia Litera 2009).

Vydala: *Praha, babka měst* (2002), *Staré pověsti české a moravské* (2005), *Příběhy českých knížat a králů* (2007), *77 pražských legend* (2006), *Strážci pražských ulic* (2006), *55 českých legend z hradů, zámků a měst* (2007), *Prahou kráčí lev* (2008).

VÍTĚZNÉ PRÁCE DO 11 LET

- 1. místo** Aneta Crhonková, 10 let
ZŠ Brodek u Prostějova
- 2. místo** Marie Sládková, 10 let
ZŠ Ostrava, Nádražní 117
- 3. místo** Kateřina Adamcová, 11 let
ZŠ Dolní Věstonice

KAM S NÍM PODRUHÉ

1. místo

„Ta trouba nepeče, ale suší! A to jsou Vánoce za dveřmi,“ ozývá se maminčin rozčilený hlas z kuchyně. „Nedá se nic dělat, musíme koupit nový sporák. Přece nebudou Vánoce bez cukroví.“ A jak řekne, tak je.

Začneme objíždět elektroprodejny a zjišťovat, co která trouba umí. Začínám mít přehled o značkách sporáků a vzdálená představa, co je to multifunkční trouba, mi začíná být stále bližší. A konečně! Mamule rozhodla, který sporák bude šampionem v naší kuchyni. Samozřejmě mám ohromnou radost, protože okukování baterií, holicích strojků, žárovek a různých káblíků mě už vážně přestávalo bavit.

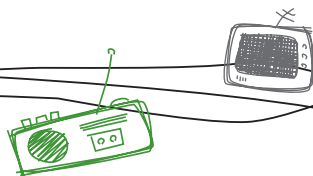
Jenže teď nastal pro mámu nový problém. Kam se starým sporákem? Telefonuje kamarádkám, známým, tetičkám, strýčkům a nabízí sporák.

„Na chatu je výborný. A nic za něho nechci. Jestli chceš, tak ho i dovezu. A víš co? Mám tady úplně nové plechy na pečení, tak ti je dám.“ — „Cože?“ — „Jo, aha, že máte na chatě plyn...“

A takhle neúspěšně končí všechny rozhovory. Je mi maminky docela líto, ale já si ten sporák do svého pokojíčku nedám.

Až jednou! Maminka se vrátila rozesmátá z práce, že jí kolegyně řekla, že starý sporák nám musí odvézt prodejce sporáku nového. Novinka, která souvisí se zavedením likvidačního poplatku. Hurá!

Nový sporák je objednaný na určitý den, maminka je v práci, tak příslušné pokyny dostává babička. V domluvenou hodinu přijíždí auto a řidič a opravář v jedné osobě se snaží dostat sporák do našeho domu.

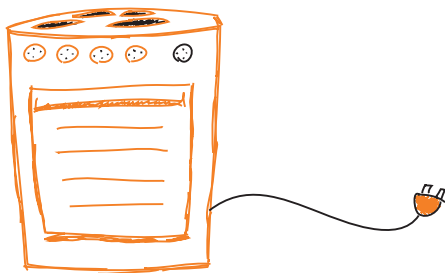

Naštěstí v tomto okamžiku přichází tatínek a řidiči pomůže. Začnou probírat technické záležitosti, kterým já ani babička nerozumíme. Jdeme raději na zahradu a odborníky necháme pracovat.

Když se vrátím do kuchyně pro pití, nový sporák září na svém místě. Ale proč uprostřed stojí ten starý sporák? A právě v tomhle okamžiku pochodu mých myšlenek táta začíná telefonovat mámě do práce.

„Ahoj! Představ si, že ten servisák chtěl odvézt ten starý sporák. Ja vím, že nepeče, ale vždyť ho máme teprve 6 let a vypadá jako nový,“ informuje maminku. „Cože? Kam jdeš? Jak to myslíš, že nebudeš křičet v kanceláři? Že musíš ven, ať tě nikdo neslyší?“ Diví se táta. „A proč křičíš? Tak já ti zachráním sporák a ty na mě ještě řveš?! A víš, že jsem toho servisáka musel přemlouvat, aby tady ten sporák nechal. Tobě se člověk nezavděčí. A neví na mě pořád,“ rozčiluje se tatínek. „Tak dobře, slibuju, že až se vrátíš z práce, tak tady ten starý sporák nebude. Ale buď už ticho!“

A tak se taky stalo. Zatímco mámě trvalo několik dnů, než zjistila, co se starým spotřebičem, taťuldovi stačila představa rozčilené maminky a otázku „Kam s ním?“ vyřešil během hodinky.

Aneta Crhonková, 10 let
ZŠ Brodek u Prostějova

VZDUCHOVACÍ FILTR V AKVÁRIU ANEB JÁ BUBLÁTOR

2. místo

Jednou byl velice škaredý den, lilo, fučelo a mrzlo. Přesto všechno jsem měl dobrou náladu. Mé bublinky byly dnes obzvlášť velké, žneci mi lezli po hlavě a můj rybí kamarád Neo uždíboval mé krásné řasy. Prostě skvělý den v akváriu...

Tu se ke mně začal sápat neznámý korýš. Nejdřív si mne prohlížel a poté s velkým odhodláním natahoval svou velkou nohu. Byl již velice blízko a já jej okřikl: „Hej ty, lasturo, co si myslíš, že děláš? Mne tady všichni znají, na mne jsou všichni závislí. A co ty? Co děláš tady v akváriu ty?“

Korýš se na mne zpytavě podíval, avšak nezastavil se. Pouze na mne vypustil pár bublinek. Lezl až k mé trubici – v tu chvíli jsem si uvědomil, že je zle.

Snažil jsem se jej setřást, ale nic nepomohlo. Jeho slizká noha se mne stále držela. Již nebylo cesty zpět. Korýš mi zalezl do trubice. V tu chvíli to začalo prskat, skřípat a vzrat. Bylo mi zle, pořád jsem si říkal, že jsem z velmi silné rodiny Philips, tak něco vydržím, nejsem žádný krám!

Uběhly dva dny a mohu říci, že i přes mou silnou pověst mi nebylo nejlépe a mé bublinky byly velice řídké. Přišel čas krmení rybích kamarádů a s ním přišel i náš lidumil, spíš to čtete rybmil. Ryby jedly a Emil si je prohlížel. Povšimnul si i mne. Zarmoutil se a jeho tvář vypadala ustaraně. Říkal, že už nemohu vyfukovat bublinky a dokonce ani nemohu vdechovat výkaly.

Po dvou dnech začal odlepovat mé přísavky a v bílých rukavičkách mě vyndal ze zakalené vody. Perfektně mě osušil a já jsem si pomyslel, že mě dají do

jakéhosi ráje – tam, kde jsou uctívány předměty, které dosloužily. Už jsem se tak těšil.

Cestou jsem vzpomínal na Rózu, mou zástrčku, která mě každý den s chutí napájela energií. Snil jsem sen o zaslouženém odpočinku. V tom bylo mé přemýšlení přerušeno skřípavým zvukem poklopu. „Padáááááám.“

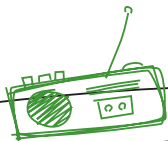
Obklopila mě tma, ticho a kolem mne se povalovaly staré, použité věci. „Kdepak to jsem? Haló, kamarádi.“

Ozval se skřípavý hlas starého topinkovače: „Nic se neboj, tady končíme skoro všichni. Tady je tvůj zasloužený odpočinek.“

A tak vás tedy zdravím z červené popelnice, kde skončil můj život a čeká mne poslední cesta k recyklaci. Třeba se potkáme v mém příštím životě.

Váš Bublátor

Marie Sládková, 10 let
ZŠ Ostrava, Nádražní 117

KAM S NÍM?

3. místo

Ahojte,

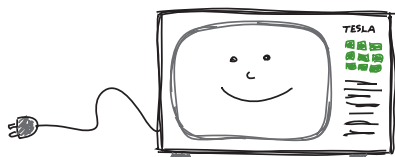
já jsem barevná elektronková televize Tesla. Jsem už pěkných pár let v jedné rodině, která o mě hezky pečuje. Skoro každý víkend mi otírají rám i obrazovku a já si můžu krásně dýchat elektřinu. Každý den mi po obrazovce utíkají barevné tečky. Nejraději se na mě dívají děti. Každá pohádka dá práci a já jsem ráda, že si v noci můžu zdřímnout. Jé, to je takový krásný pocit, když je vypnutá obrazovka a já si můžu dát šlofíka. Každý elektrický spotřebič má svůj konec. Ale já doufám, že to nebude brzy.

Kam mě to vezou? A co je tohle? Ty jo, to je obrovská hala. Hele, tam je LG a tam Panasonic, kámošky. Jsou ale tak velké, placaté a tenké! A tahle, ta je ale ohyzdná! Jsem hezčí.

Oni kupují novou televizi! To je nová televize! Mají ji místo mě! Hej! Co to děláte? O-ou, je to tady, kam mě to nesou? To je můj konec! Bééé, můj život končí! Au, to bolí! Neosahávejte mě! To se nedělá! To je můj rám, neberte mi ho! Moje obrazovka, tu mi taky nechejte! Já nechci do sběrného dvora, nejsem nemocná! Moje součástky, kde jsou moje součástky?

No nic, moje dušička stoupá do elektronkového nebe! Aspoň se tam potkám se svou prababičkou černobilou televizí, a zahrajeme si s elektronkami žolíka! Ahoj, tak v příštím životě.

Kateřina Adamcová, 11 let
ZŠ Dolní Věstonice

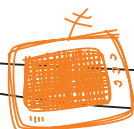

VÍTĚZNÉ PRÁCE 12 – 15 LET

1. místo Pavlína Štěpánková, 15 let
ZŠ Klenovice na Hané

2. místo Denisa Langová, 13 let
ZŠ Nezvěstice

3. místo Daniel Karkoš, 12 let
ZŠ Vrdy

JAK TO BYLO U NÁS DOMA

1. místo

V jednom malém domečku na okraji města, přesněji řečeno v kuchyni, se kamarádily spolu tři domácí spotřebiče – lednička Eliška, sporák Albert a trouba Agáta. Protože žily v domě se dvěma flegmatiky, bavilo je podnikat různé naschvály na jejich účet. Například při pečení Agáta otevřela hubu a vychrlila oheň i se spáleným koláčem. Nebo když se Elišku pokoušeli otevřít, aby si mohli vzít něco k jídlu, tak to za boha nešlo, ale jakmile se flegmatik otočil, Eliška se samovolně otevřela. V noci, když flegmatici spí, tak si o tom povídají a společně se tomu smějí.

Ovšem jednoho večera, když Albert povídal o tom, jak ho nemohli zapnout a nakonec spálil oběd, byla Agáta, i přesto, že má pořád dobrou náladu, nezvykle vážná. Albert si toho všiml, a okamžitě přestal referovat svůj kousek. „Co se děje Agáto?“ zeptal se a i Eliška zpozorněla.

„Pozitíří už tady s vámi nebudu,“ řekla Agáta posmutněle a na zem dopadla slza z oranžové kontrolky – jejích očí.

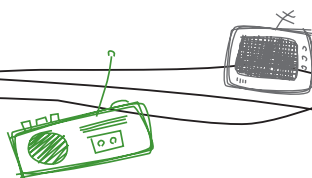
Albert s Eliškou nechápou, co jim to Agáta říká: „Proč? Kam půjdeš?“

„Mám nevyléčitelnou zimnici, už nemůžu péct. Pozitíří mě odvezou na nebezpečný odpad, tam mě zrecyklují a bude ze mě pro změnu třeba televize.“ Vysvětlí, odpojí se z elektriky a dá se ke spánku.

Albert s Eliškou se rozhodnou také jít spát.

Následujícího rána se Eliška s Albertem rozhodli protestovat.

„Co se sakra děje s tím sporákem?!“ rozčílila se snad poprvé v životě flegmaticka.

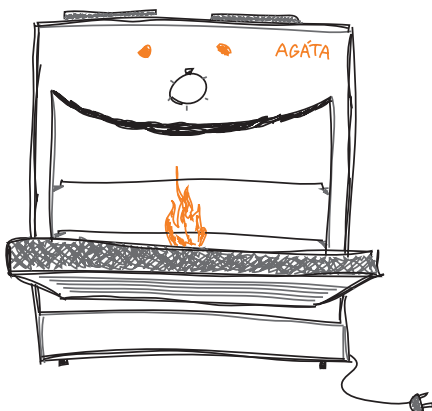
Do místnosti vešel flegmatik s kartáčkem na zuby v puse a aspoň o pět čísel větších trencích. Tenhle pohled donutil Elišku se rozesmát, ale udržela se. I Agátě se pozvedávaly koutky. „Sporákem? Otevřela jsi vůbec dneska ledničku?”

Flegmaticka nechápavě hleděla, ale otevřela ledničku a poznala, že i lednička přestala najednou fungovat. Naklonila se za ledničku a zjistila, že je odpojená z elektriky. To samé se sporákem. Eliška se na Alberta otráveně podívala. Tohle jim nevyšlo. Počkali, až flegmatici odejdou, a spustili nouzovou poradou.

„My tě nedáme, Agáto.” dupla si Eliška.

„Nechte mě jít. Bude to tak lepší, najdete si lepší kamarádku. Co třeba tu televizi Matyldu z vedlejšího pokoje?” ukázala Agáta směrem k obývacímu.

„Myslíš tu ukecanou drbnu? Nehodlám poslouchat, jak vždycky o půl osmé večer rozebírá politiku a podobné nudné žvásty a flegmatici těm drbům naslouchají!” zaprotestoval Albert, ale Agátu to nezajímalo.

O několik hodin později v noci.

Albert s Eliškou se začali loučit s Agátou. Brzy ráno ji měli odvézt na nebezpečný odpad.

„Budeme na tebe vždycky vzpomínat,“ poklepal Albert Agátě na rameno.

Agáta se usmála: „Já na vás taky, jste moji nejlepší kamarádi. Byla s vámi sranda.“

„S tebou taky, budeš nám moc chybět!“ objala Eliška Agátu a začala brečet – na zem začal padat veškerý obsah ledničky jako máslo, sýr, či dokonce pivo.

Agáta se stále usmívala: „Vždycky budu s vámi, věřte mi.“

Následující týden byl nudný, jakoby zmizela ze Země všechna zábava. Ale Elišce a Albertovi stačilo jen to, že odešla Agáta. Flegmatikům také přišlo, že se něco změnilo. Najednou se nepálilo samovolně jídlo a lednička šla normálně otevřít. Ale bylo to hlavně proto, že se Eliška s Albertem bez Agáty nudili.

Jedné noci Eliška s Albertem vzpomínali na Agátu.

„Bojím se, že je opravdu teď z Agáty taky drbna jako Matylda,“ posteskla si Eliška.

„Nebo je z ní lednička a baví se na něčí účet, jako my kdysi,“ odpověděl Albert a takto nakonec vzpomínali celou noc.

O týden později.

Flegmatici přivedli novou troubu. Albert s Eliškou ji zvědavě okukovali a doufali, že aspoň s ní bude nějaká zábava. Proto se ji snažili zasvětit do tajů svých vtípků. Poprvé Eliška mohla předvést svůj nový trik, kdy hodila flegmatikovi máslo na hlavu, ale nová trouba mlčela a byla jako socha.

V noci, když flegmatici spali, Eliška promluvila: „Jak se jmenuješ?“

Nic, ticho jako v hrobě.

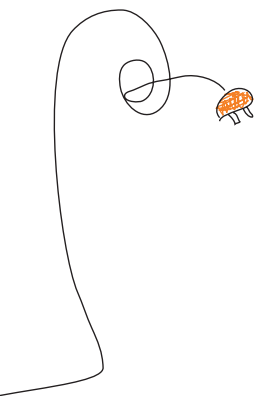
Eliška ale dál pokračovala: „Viš, nedávno nám odvezli naši kamarádku Agátu. Byla s ní sranda, uměla parádně chrlit oheň.“

Najednou ta nová trouba otevřela hubu a do tmy vylétl žhavý oheň. Albert s Eliškou na to udiveně hleděli, ale pak jim to docvaklo.

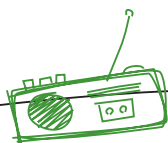
„Agáto?!“ zakřičeli jednohlasně.

Po chvilce ticha promluvil známý hlas.

„Neříkala jsem, že budu vždycky s vámi?“

Pavlaína Štěpánková, 15 let
ZŠ Klenovice na Hané

KAM S NÍ(M)

2. místo

No jo. To jsme zas jednou s kamarádkou dostaly pitomej, ne pitomej, velepitomej nápad!

„Kdo to kdy viděl vařit vejce v mikrovlnce?“ maminka se vážně zlobila. „Deniso, to byl tvůj nápad, vid’?“

„No, hm...“

„Samozřejmě, to jsem si mohla myslet. Můžeš mi to laskavě vysvětlit?“

„Ale my...“

„Co? Panebože, lednice je plná jídla, špajz je nacpanej k prasknutí, z fleku bych si tu mohla otevřít krám!“ Maminka rozhodí rukama a ironicky pokračuje: „Ale slečinka musí mít něco extra, kdepak aby si vařila vejce ve vodě jako normální člověk! Taková ztráta času! Musela by čekat deset minut, ona si je musí dělat v mikrovlnce!“ Maminka si povzdychne: „Mělo to cenu? Kvůli deseti minutám máme teď zničenou mikrovlnku. No tak řekni – mělo, nebo nemělo?“

„Mlčím.“

„Jdi mi z očí!“ Vyčerpaně se sesune na židli. „No, neslyšelasi? Marš do svého pokoje!“

Pokrčím rameny, otočím se na podpatku a odkráčím z kuchyně. Od srdce si zanádvám, padnu do postele a přemýšlím nad tím, co mě asi čeká zítra. Radši ani nemyslet. A vůbec, ráno moudřejší večera. Zhasnu lampičku a v tu ránu spím.

„Uááááh!“ Hromové zazívání. To už je ráno? Podívám se na budík. Cože? Teprve osm hodin? Ještě chvíli. Přetáhnu si peřinu přes hlavu, ale maminka mi ji zase hezky rychle z hlavy stáhne.

„Koukej vstávat! Ve sběrném dvoře na tebe nikdo čekat nebude!“

„Proč ve sběrném dvoře?“ zeptala jsem se trochu přihloupě.

Maminka se zamračila a dodala: „No, na kompost tu mikrovlnku asi dávat nebudem. To je ti doufám jasné.“

„Hm,“ líně se protáhnu a hlemýždím tempem se hrabu z postele. Nejdříve musím do koupelny, abych si z obličeje smyla známky spánku a vyčistila si zuby. Spěšně si obléknu triko a kalhoty. Vrabčí hnízdo, které mi přes noc vyrostlo na hlavě, učešu na pravidelnou pěšinku a jdu do kuchyně.

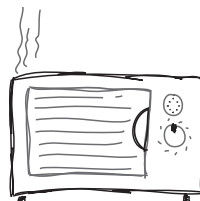
V lednici mě jako vždy nečeká žádné zvláštní překvapení. Po chvíli rozmýšlení naleznu v samotném rohu půl balíčku taveného sýra. No, žádný zázrak, ale nemám na výběr. Je to rozhodně lepší, než prošlá vysočina, na které se zalíbilo plísni.

Maminka sedí u stolu a popíjí svou pravidelnou ranní kávu. Mezitím co si mažu svůj rohlík, pokukuju po ní jedním očkem.

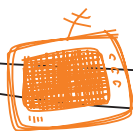
„Snad do toho rohlíku nechceš prodřít díru?“ Maminka se od toho včerejška poprvé usmála.

Podívám se na rohlík a opravdu, mažu ho tak vehementně, až se něm objevují trhlinky. Položím nůž a jdu si sednout ke stolu. Odvážím se podívat na její výraz v očích.

Maminka se znovu usměje: „S tou mikrovlnou si už nedělej starosti, odvezeš ji do sběrného dvora. Tím to hasne! Stejně byla stará a neúsporná.“

Po snídani zamířím do kůlny. Vytáhnu zaprášený trakař a naložím do něj pozůstatky naší trouby. Je třeba vynaložit velké síly, aby se ten rozvrzaný krám vůbec rozjel. Když ho konečně dostrkám k vrátkům, musím ho pracně otočit směrem k silnici. Uf, to mi čert napískal! Hekám a táhnu trakař po silnici. Po každém ujetém metru hrozí, že se stará rachotina rozpadne. „Prosím, ať ještě

kousek vydrží, alespoň ke křižovatce," v duchu se modlím. Ale mé tužby se opět nenaplnily.

Už v první zatáčce ztrácí jedno kolo. No, nevadí. Ještě máme tři. A s tím se dá také jet. Hodím kolo k mikrovlnce a ztěžka, ale přece táhnu trakař dál.

Ovšem to bych ani nebyla já, kdybych nenajela do některé z obrovských děr v cestě. A samozřejmě, že jsem se trefila hned do té první. Trakař se zakymácel, náklad nadskočil a prudkým dopadem způsobil obrovskou ránu. Křup!

A z trojkolového vozíku je rázem hromada třísek. Posbírám kusy trakaře a vydám se zpátky domů. Alespoň bude čím topit. Doma ale není nic, čím bych mohla odvézt mikrovlnku, protože náš jediný vozík je na kusy. A tak nezbývá nic jiného než zajít k sousedům a slušně poprosit o půjčení trakaře.

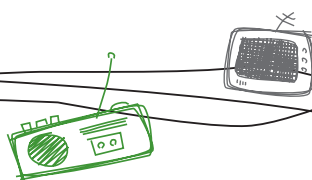
Nejsou proti, a tak si o chvíli později vykračuji po cestě s novým vozíkem. Jede se s ním jako po másle. Na místě nehody seberu předmět doličný a s nákladem už skoro běžím do sběrných surovin.

Zde mě přivítá pán v oranžové kombinéze a ukáže mi, kam se dávají vysloužilé elektrospotřebiče. Poté mi vysvětlí, co se se starými přístroji děje dále. Je to velice zajímavé, ale já už se bohužel musím rozloučit.

Pán mi zamává na cestu a volá za mnou: „Jen tak dál, třídění odpadu je velmi důležité.“

Musím s ním souhlasit, protože kdyby lidé odpad netřídili, asi bych na sobě neměla tuhle teplou fleecovou mikinu.

Denisa Langová, 13 let
ZŠ Nezvěstice

KAM S NÍM?

3. místo

Kapky deště bubnovaly na siluety automobilů, stojících při kraji silnice. Zatažená obloha nad kladenským sběrným dvorem se na okamžiček několika sekund rozzářila zlatým paprskem blesku, než znovu potemněla v onu podzimní večerní šed'.

Před vrata sběrného dvoru přikodrcala staříčká Tatra s nákladem nebezpečného odpadu. Ze vrat vyšel postarší pán v oranžových montérkách a otevřel průjezd dokořán. Nákladní auto proplulo dovnitř. Nevrlý hlídač pak znovu zabouchl jediný vchod.

„Dávejte si lepší pozor!“ prosila jsem úpěnlivě ostatní elektrospotřebiče, zmítající se v mé velmi těsné blízkosti.

Automobil znenadání prudce vysypal náklad z korby a odjel. Rozhlédla jsem se po okolí. Byla jsem ve velké hale plné elektrospotřebičů a jiného nebezpečného odpadu. Pak jsem si všimla, že jsem celá zaprášená. Otevřela jsem svá dvířka a začala se oprašovat.

„Prosím, přestaňte!“ ozvalo se kdesi zespoda.

Sklonila jsem se, abych svými nálepkami lépe viděla!

„Děkuji paní Lednice,“ oddychl si Televizor a anténou si pročistil obrazovku.

„Ale není zač,“ zatetelila jsem se. Přisedla si k němu, povzdychla.

„Taky jste už dosloužila?“ zeptal se, aby řeč nestála.

„Ale vůbec ne,“ povzdychla jsem si znovu, „jsem stále mraženischopná.

Rádi mě měli všichni, všichni Mlsounovi, až na jejich dceru! Ta volila vždy jen kuchařku dietních jídel. A potom mi nakukali, že jsem moc stará.”

„To u mě to bylo podobné. Každý večer ke mně chodili a s údivem sledovali, co dokážu. Nikdo z Koukavcových si život beze mě nedokázal představit. U nich

mě měli rádi všichni. A pak si k Vánocům pořídili novou televizi. Plazmovou. S úhlopříčkou sto dvaceti centimetrů jsem se nemohl rovnat. Stále se mluvilo jenom o ní. Ona byla skvělá a já šel na sběrný dvůr."

"Co myslíte, že s námi bude?" zachvěla jsem se, jak mi přejel mráz po chladiči, když jsem si vzpomněla, co jsem jednou zaslechla u večeře: „Nejspíše ji rozdrťí na padrtě, slisují a nakonec vyhodí na skládku!"

"To je vopravdu hustý!" ozval se mobilní telefon, ležící za námi.

Oba jsme si ho ale nevšíмали a diskutovali dál.

"Já slyšel, že nás budou recyklovat. Je to prý dlouhý a velmi bolestivý proces."

Dostala jsem strach. Tohle jsem si opravdu nezasloužila.

"A co se vám na té rodině nejvíce líbilo?" zeptal se Televizor, když si všiml mého ustaraného nápisu.

"Vlastně vše," odpověděla jsem, „nejvíce se mi zamlouvalo chlazení dortů, zákusků a zmrzlin! Nejvíce v oblíbě mě měl asi pan Žíznivý, to byl vedoucí Mlsoun. Pochvaloval si mě, obzvlášť, když jsem mu vychladila pivo. Ale i při jeho NN bylo veselo! NN byly noční návštěvy," doplnila jsem narychlo. „Jednou, bylo to o Vánocích, se mi stala taková kuriózní příhoda," odkašlala jsem si. Překvapovalo mě až, jak jsem se rozpovídala: „Víte, jak se o Vánocích stávají loupeže, je toho vždy plná televize," náhle jsem se zarazila, ale Televizor mě faux pas přehlédl s mávnutím antény. „Tak v noci jsem slyšela podivné skřípání a vrzání, ale ve tmě jsem nic neviděla. Náhle se přede mnou mihl stín a já ho dvířky srazila k zemi. Všechny v domě to probudilo. Já nejdříve byla pyšná, že jsem dopadla zloděje, jenže on to byl pan Žíznivý, který hodlal paní Mlsounové ujíst z bramborového salátu."

Televizor se zasmál.

„Ale stále nedokážu pochopit, proč mě vyhodili, vždyť mi je teprve patnáct let!“ odkryla jsem svůj věk. „A přitom jsem jednou slyšela paní Mlsounovou, jak říká své dceři: ‚Je ti teprve patnáct let, máš ještě celý svůj život před sebou.‘“

„Mně je čtrnáct let, a jsem zde.“ odušil Televizor.

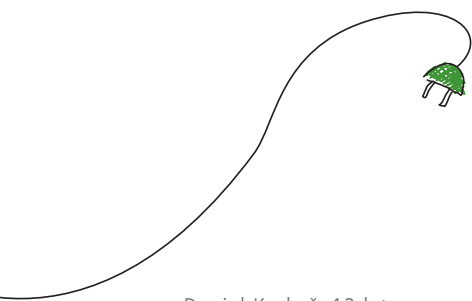
„Ale to je u takovýchto elektrospotřebičů normální věk pro recyklaci,“ vložila se do hovoru mikrovlnná trouba, která kousek jejich rozhovoru zaslechla.

„Normální?“ podivila jsem se, ale na odpověď nečekala, neboť se blížil nákladní vůz. Ten nás měl odvézt k proměně v nový přístroj. „Aspoň doufám, že budu znovu ledničkou,“ zasnila jsem se.

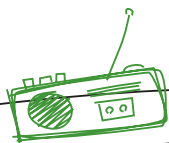
„Já bych spíše byl rád počítačem,“ myslel Televizor.

„A já bych chtěla být sporák,“ doplnila Mikrovlnka, ale to už nás nakládali a odváželi pryč.

„Snad se znovu setkáme,“ zatoužila jsem, až mi z tlačítek skanuly jiskry.

Daniel Karkoš, 12 let
ZŠ Vrdy

BÁSEŇ O TROUBĚ

Jednoho dne mě vyrobili
a hned na to zakoupili.
Byla jsem nejkrásnější mezi všemi,
obdivovaly mne hlavně ženy.
Pekla jsem hodně, málo, středně
pekla jsem jídlo. A jak chutně!

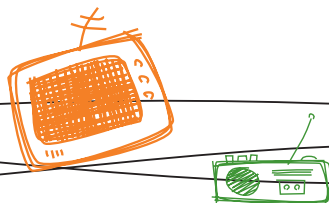
Ale jednoho krásného dne
oběd se spálil – kvůli mně!
A tak když to nechutnalo,
celé jídlo za své vzalo!
A já, trouba bláznivá,
znovu jsem ho spálila.
A tak to šlo den co den,
až mě majitelé vyhodili ven.

Mrzla jsem tam, dokonce i pršelo,
všechno mě to hodně mrzelo.
Moje modlitby však byly vyslyšeny,
našel mě totiž člověk velmi milý.
Prý to byl popelář jménem Petr Hora.
A odvezl mě do sběrného dvora!
Toho dne skončilo mé hoře
a on peněz za mě dostal moře.

Do továrny se tak dostanu znova!
Bude ze mne trouba nová!

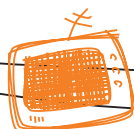
Nesoutěžní příspěvek.

Milana Makovičková, 12 let
ZŠ Ivančická, Moravský Krumlov

VÍTĚZNÉ PRÁCE 16 – 18 LET

- 1. místo** Michaela Sehnalová, 17 let
Gymnázium a SOŠ pedagogická, Nová Paka
- 2. místo** Vojtěch Klepetko, 16 let
Gymnázium Chotěboř
- 3. místo** Petra Adámková, 17 let
Schola Humanitas, Litvínov

KONTEJNEROVÁ SEZNAMKA

1. místo

„Au! Nemačkej se tak na mě!“

„Já bych rád, ale nejde to, z vrchu se na mě tlačí další spotřebiče.“

„A kdo vlastně jsi? Taková štíhlá a lesklá kráska. Dovol, abych se představil, jsem magneták Ernee.“

„Krásná? Taková lichotka, to mě rozžhavuje do červena. Já jsem kulma na vlny Auldrey. A jak jsi se sem vlastně dostal?“

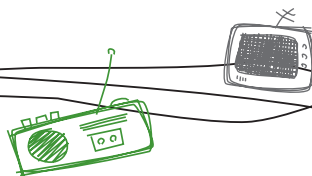
„Já? Mno, to je jednoduchý, nahradil mě novejš, lepší model. Já byl první magneták z tuzexu, kterýho si Jirka přitáhl domů. Tehdáž na mě pěkně dlouho šetřil a nebylo vůbec jednoduchý mě sehnat. A hned první věc, kterou jsem kdy slyšel, byli The Kinks, opravdu bezva music, dodnes si je pamatuju. Jestli chceš, něčo ti zazpívám.“

„Jé, to bych byla poctěna, Ernee.“

„Tak fajn, poslouchej, kotě.“

*Yeah, you really got me now,
you got me, so
I can't sleep at night.*

„Wow! To je bezva! Nádhera! Ještě nikdy jsem nic takového neslyšela. Já byla skoro celý život v koupelně. Tam se nikdy hudba nehrála. Dáša, moje majitelka, si díky mně upravovala vlasy, aby byla krásná. A hezká byla, protože se do ní zakoukal nějaký týpek a pak se vzali. Nějak jsem se porouchala, Dášin manžel

mě zkusil opravit a povedlo se mu to. Ale Dáša si stejně místo mě pořídila nový kulmofén, ale na mě nezanevřela. Nevyhodila mě a schovala mě do skříně v ložnici. Tam jsem takovéhle písničky taky nikdy neslyšela. Pak se jednoho dne otevřely dvířka a na světlo světa mě vytáhla mladá holka. Zatáhla mě do koupelny, zapojila do elektriky a já zase cítila, jaké to je být rozezhřátá. A pak si začala upravovat vlasy, asi se jí to líbilo, protože mě začala používat čím dál tím častěji.

„Heh, a jak je teda možný, že jsi tady, v kontejneru, když tě ta holka používala?“

„No, protože už nejsem nejmladší, pamatuješ, byla jsem opravovaná a abych se rozehřála, spotřebovala jsem víc elektriky, a ta je teď moc drahá. Navíc, ten můj kovový lesk, pro vlasy to není moc zdravé, mohla bych je spálit. A tak se stalo, že k Vánocům dostala ta holka novou kulmu s keramickým hrotem a regulátorem tepla, taky nový a vychytanější model.“

„A to tě jen tak vyhodila?“

„Ne, ne. Vzala mě s sebou do školy a vyhodila do tohohle kontejneru na drobné elektrozařízení, stejně jako někdo vyhodil tebe. Ona je do takovéhle věci děsně zažraná. Nikdy by mě do popelnice nedala, všechny věci u sebe doma třídí a mě taky vytřídila. Prý mě užítukují a bude ze mě něco nového. Sice nevím co, ani já to nevím, ale něco prý ano.“

„Aha, takže vlastně máme štěstí, že jsme skončili tady a ne někde na skládce, co? Takhle ze mě může být zase nový model a The Kinks si budu moc pouštět třeba na cédéčku a ne na těchhle starejch páskách, co?“

„Mno jasně, Ernee. Ty, Ernee, víš, že jsi vlastně děsně fajn?“

„Těda, kočko, ty víš jak chlapovi polechtat ego, co?“

„Nemohl by jsi mě tu písničku naučit, strašně se mi líbí, pak by jsme si jí mohli zpívat společně, co ty na to?“

„Pro tebe cokoliv, krásko. Tak poslouchej a zkus to se mnou.“

*Yeah, you really got me now,
you got me, so
I can't sleep at night.*

Michaela Sehnalová, 17 let
Gymnázium a SOŠ pedagogická, Nová Paka

AUTORÁDIO

2. místo

(VYPRÁVĚNÍ PLASTOVÉ LÁHVE OSTATNÍM LÁHVÍM)

Ahoj, jsem plastová láhev. Než jsem se jí stala, byla jsem přední kryt autorádia. Chcete slyšet, jak jsem se stala z rádia obyčejnou láhví? Je to docela zajímavý příběh.

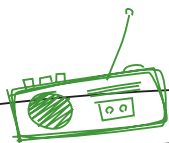
Tak tedy, byla jsem autorádio na CD s podporou MP3. Všechno začalo v jednom nejmenovaném obchodě na kraji malého města Šlapanice. Do obchodu vstoupili tři mladí kluci: Honza, Víťa a Pepa. Nejstarší z nich, osmnáctiletý Honza, měl zjevně čerstvě udělaný řidičák, na paní prodavačku vybalil, že potřebuje do své Felicie „jako fakt krutý rádio“. Po dlouhém vybírání a konzultaci se svými „zkušenými“ kolegy si vybral mě! Měla jsem radost, to se ví. Bohužel jsem ještě nevěděla, co mě čeká.

Hned druhý den mě Pepa, patnáctiletý hlavní mechanik, nainstaloval do Felicie. Kluci naskákali do auta, za volant Honza, vedle něj navigátor Víťa a dozadu mechanik Pepa. Kluci mě jeli předvést holkám na náměstí, kde však čekalo nemilé překvapení, kromě holek, tam byl ještě někdo.

„A sakra, to sou ty frajeři z Ístšlapanic“, řekl s úlekem Víťa. Felicie zastavila na kraji silnice a kluci rozvážně vystoupili ven.

Marek, leader „ístšlapanických“, s posměchem plácl: „Ááá, westšlapanický přijeli. Tak co, ještě ti to jezdí, Honzo?“

Honza se nenechal před holkami zahanbit a odpověděl: „Mám tam nový stereo, fakt luxusní basy.“

Samozřejmě se mně líbilo, když o mě takhle mluvili. Potom šli kluci do auta a jejich konverzace pokračovala.

Marek: „No, tak ukaž, co to umí.“

Honza: „To budeš, vole, koukat!“ a hned po dokončení věty mě zapnul.

„Jóó, hustý!“

„Jestli chceš namasírovat záda, sedni dozadu. V kufru má subwoofer, bhehehe.“

Marek si sedl dozadu: „Ty krávo, tak to teda chci, víš co, já vezmu škodárnu, dáme si závod, a když vyhraju, tak беру rádio i s těma reprákama, a když ne, tak bereš moje auto!“

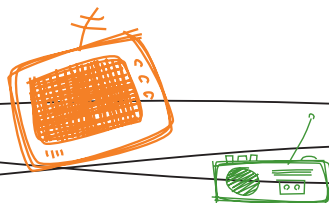
„Dohodnuto, zejtra v deset na Vokruhu!“

„Myslíš tu polní cestu, co vede vokolo města? Tak to беру.“

Ten den kluci ještě do večera ladili Felicii. Honza tvrdil, že to v kopci „nějak netáhne“. Pepa, coby profesionální mechanik, otevřel kapotu a se zkušeným pohledem na černý plast konstatoval: „Tak pánové, myslím, že je to jasný. Slabej tah na třetím válci, ale je to v poho, přes noc, až nebude motor v chodu, se to spraví.“

Z následujícího dne si pamatují jen pár hodin. Obě auta stála vedle sebe na polní cestě. Závod „Ístšlapanice“ versus „Westšlapanice“ každou chvíli začne.

TEĎ! Auta odstartovala. K překvapení všech se prvního místa neujala Felicie, ale Škoda 120. Řidič Honza byl známý svým bojovým duchem, proto hned v první šikaně zahájil útok na Škodovku. A úspěšně! Další dvě kola se pořadí neměnilo, až v posledním, třetím kole si Marek vzpomněl na mě, na krásné rádio. Podřadil

a dal se do předjíždění, naneštěstí přehlédl klády vedle silnice. Ozvala se rána. Auto bylo na odpis. Snad ještě horší bylo, že klády se sesunuly i na vedle jedoucí Felicii, takže jí potkal stejný osud. Já jsem důsledkem toho byla zničena. A obě posádky? To si domyslete sami...

Co na mě tak zíráte? To je pravda — ehm — teda jenom něco z toho — vlastně jedno z toho — možná — no dobře, než ze mě udělali láhev, byla jsem nafukovací kačenka a jsem na to hrdá!

Vojtěch Klepetko, 16 let
Gymnázium Chotěboř

KAM SE MNOU

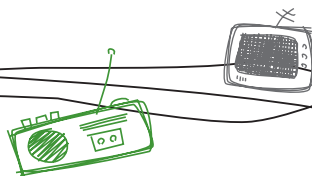
3. místo

Tento příběh se začal odehrávat v roce 1990, kdy z pár plechů, šroubků, kusů železa, skla a hliníku v jedné továrně za sedmero povrchovými šachtami, sedmero stokami (které se dokonce dříve nazývaly řekou), sedmero hnědouhelnými elektrárnami, sedmero paneláky a sedmero skládkami vyrobili mě – ledničku. Značku zveřejňovat nebudu, poněvadž nechci, aby tohoto článku bylo komerčně využito jako laciné reklamy.

Hned jak jsem sjela z výrobního pásu, vrhlo se na mě několik vzorných pracovníků, kteří mě obalili neskutečně velkým množstvím dokonale recyklovatelného polystyrenu a jiných materiálů. Jelikož jsme ale v roce 1990, kdy recyklační služby nejsou nejlepší, je to jen další odpad, který zahltí naše přenádherné skládky. No co, alespoň něco tu zůstane pro další generace. To už bohužel neovlivním.

Přeskočím pár nepodstatných událostí (jako bylo například nudné čekání ve skladu) před tím, než jsem se dostala do obchodu s elektronikou a poté do rukou spotřebitele. V obchodě jsem se nestihla ani ohřát – i když, kdybych se ohřála, bylo by to se mnou špatný, jsem přece lednička – a během pár dní už si pro mne šel páreček důchodců, jež mě dal svatebním darem svým dětem. Samozřejmě, že jsem se hned hodila. Hned po vybalení a neskrývaném jásání mě šoupli do zásuvky a já poprvé za tu dobu poznala, jak chutná elektřina a také jsem poznala, jaké to je chladit.

V prvních chvílích jsem si připadala jako na Sibiři a přála jsem si být spíše elektrickými kamny. Hned mě zahltily kilogramy zbytků od hostiny a já mohla začít vykonávat svou práci. Moji majitelé mě ale nepřekvapili mile. Bramborový salát ve mně zůstal minimálně čtrnáct dní a možná v něm už pomalu začínali

vznikat nové formy života. A tak to chodilo se vším, sem tam hnil v pravém rohu květák, jindy zas ve spodním šuplíku staré brambory, nebo v levém spodním koutě nějaká ta zapomenutá svačinka ratolestí, které časem přišli na svět.

Čím mě ale moje rodinka doopravdy naštvála, byl neuvážený krok mého přemístění přímo vedle kamen. No, kdybych měla ruce, říkám vám, já bych jim nafackovala! Musela jsem se začít elektřinou přejídat, což zvyšovalo cholesterol v mé krvi a ubíralo mi to roky života. Ale ten průvan v peněženkách mých majitelů byl asi také značný. Roky plynuly a časem už se i změnilo složení toho, co jsem měla chladit. Čím dál více se objevovaly lahvičky, uzeniny a spousta kalorických bomb. Jak ratolesti rostly, zvyšovala se i jejich touha po potravě a moje stárnoucí dveře se netrhly. Samozřejmě že častým otevíráním a půl hodinovým větráním, než si laskavě něco vybrali, mi na mém podlomeném zdraví nic dobrého nepřidaly.

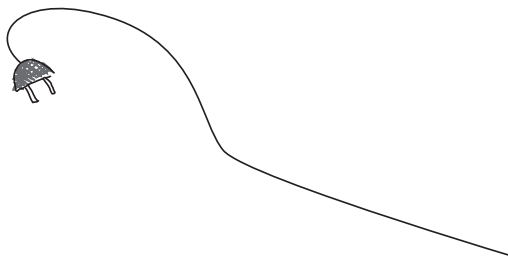
Ještě ke všemu jsem začala trpět silnou depresí ze svého těla. Tím nemyslím, že bych byla lednice anorektička, nebo tak něco, ale spíš mě strašně moc štválo, že moje téměř dokonalé tělo obsahuje freony, a jelikož jsem lednice vysoce inteligentní, dokážu si představit dopad těchto neřádků, kdyby je moji majitelé poslali na svobodu. Nechápu, proč lednice nemohou mít své psychology, se kterými by si mohly popovídat o tom, co je trápí.

Technika šla dopředu stejně jako čas. Najednou jsem se ocitla v roce 2009 a moji majitelé se rozhodli mě vyměnit za nového moderního nástupce. To víte, že jsem tu ztrátu nesla těžce, ale je fakt, že už jsem se těšila, až přijde ta chvíle a uvidím zas něco jiného, než je kuchyň. Co mě ale nepřestávalo děsit, byla představa, že se do mě můj neohrabaný majitel bude dobývat s cílem uškodit ze mě alespoň nějaký cenný kov a nevypustí tím na svobodu neřádky freony. Naštěstí

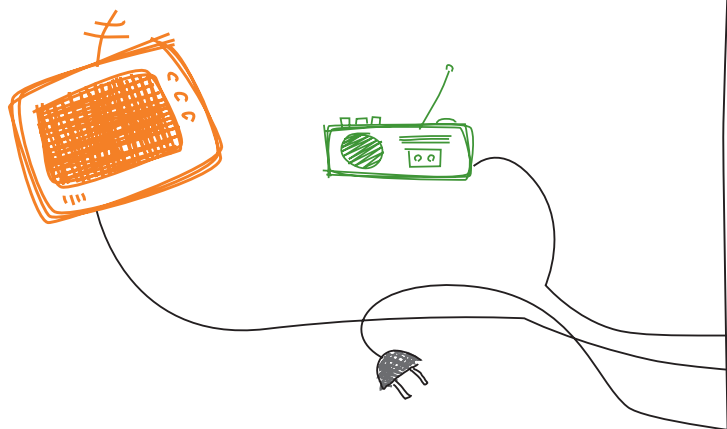
si moje rodinka vybrala tak ochotnou firmu, která pěkně přivezla mého statného nástupce a mě si zase odvezla za účelem odborného zneškodnění. Loučení ani nebylo moc srdceryvné. Přeci jen vztahy jsme neměli nejlepší.

Děkuji ale doopravdy těm hodným pánům ve sběrném dvoře, kteří mě zbavili mého celoživotního mindráku a já tak mohla odejít na věčnost s čistým svědomím lednice, která neskončila u popelnic a na skládce jako nebezpečný odpad.

Petra Adámková, 17 let
Schola Humanitas, Litvínov

ASEKOL s. r. o.
Dobrušská 1 ~ 147 00 Praha 4 ~ tel. 261 303 251
www.asekol.cz ~ info@asekol.cz